

“Cataluña se constituye...”

Jo no capeixo l'oposició de l'amic Carrasco i Formiguera a aprovar el primer article del nostre Estatut, fruit d'una llarga gestació “rera cortina” de les minories catalana i federal del Parlament de la República espanyola. L'amic Carrasco i Formiguera, vell nacionalista, amb el que ens havem trobat i coincidit en desenes d'actes de propaganda i en actuacions clandestines durant la dictadura, no pot de cap manera, pensat fredament, preferir la fórmula del nostre Estatut “Catalunya és un Estat autònom” a la fórmula aprovada suara de “Catalunya se constituye”, perquè la primera és una afirmació clara i terminant, i el dia que corrent el temps i creixent les nostres possibilitats, en tots els ordres, pel govern del nostre poble, hauríem de lluitar per abolició d'una afirmació nostra feta lliurement per tots nosaltres i acceptada solemnement davant de l'Estat espanyol. Fóra sempre una nosa, i una posició dolenta per a nosaltres, llavors. Amb la fórmula de “Cataluña se constituye” no fem altra afirmació que l'exercici del dret d'autodeterminació pel nostre poble, sense cap mena de limitació per part de ningú, ni la més lleu intrusió de gent forana, i això representa la consagració d'aquest dret nostre desconegut i no exercit d'ençà del Decret de Nova Planta de Felip V, el borbò de trista memòria, i en l'exercici d'aquest dret, sancionat en l'article primer de nostre Estatut, aprovat divendres pel Parlament espanyol per una quasi unanimitat, hi tenim la solució de totes les nostres aspiracions i necessitats futures i fa possibles totes les solucions que vulguem donar als nostres problemes de vida i de govern. Un nacionalista català, acceptant el “Cataluña se constituye”, serva íntegra la seva ideologia i no posa cap límit a les seves aspiracions.

No comprenem, doncs, per què l'amic Carrasco i Formiguera ha pres aquesta actitud d'oposició al dit article, quan havia acceptat el de “Catalunya és un Estat autònom”. Solament des del camp extremista en catalanisme, sense acceptar ni el més lleu contacte ni la més petita cordialitat amb els al-

tres pobles ibèrics, pot hom oposar-se a l'acceptació d'aquest article, meravellosa concreció federal i nacionalista que nosaltres votàrem amb satisfacció i ferma esperança en l'esdevenidor de la nostra terra.

I encara gosaríem dir que si els extremistes catalanistes fossin quel com més que uns inadaptats, uns protestataris, uns desenganyats; si els extremistes catalanistes fossin un xic optimistes i tinguessin esperit de govern propi, acceptarien també aquest “Cataluña se constituye” com a base de llurs propagandes, on assentar el dret i el fet de totes les futures realitzacions per ells somniades.

Al nostre judici, l'amic Carrasco i Formiguera no degué conèixer ni la redacció ni l'abast de l'article, quan dijous al vespre s'oposava a la seva immediata aprovació i ens feia córrer el risc imminent que l'endemà la Cambra s'adonés de la transcendència nacionalista d'aquell article i fes triomfar una modificació limitatòria que sortosament no es produí.

“Cataluña se constituye”..... posem-hi el que vulguem darrera aquestes tres paraules, elles seran sempre l'expressió lliure de la voluntat del nostre poble. Que més podíem demanar els que sempre havem lluitat per la llibertat del nostre poble a escollir els seus camins?

J. RIERA I PUNTÍ

Madrid.

Contra-revolució a Xile?

Xile, 17.—L'exèrcit s'ha sublevat contra la Junta revolucionària del coronel Grove i s'ha constituït una Junta Provisional, formada per generals.

Foment Nacionalista Republicà

Avui dissabte, 18 juny 1932

A les 10 de la nit

CONFERÈNCIA

a càrrec del regidor de Barcelona

Dr. J. Armengol de Llano

Tema: “L'Esquerra davant el problema cultural”

IL·LUSTRADA AMB PROJECCIONS

Notes polítiques

☉ En la darrera reunió de la Comissió Permanent del Comitè Executiu central d'Esquerra Republicana de Catalunya s'acordà proposar al Ple del Comitè Executiu la conveniència de crear un Butlletí, òrgan de la vida interna del Partit.

☉ El jutjat del districte de Buena Vista, de Madrid, ha notificat a l'ex-marquès de Luca de Tena, l'acte de processament dietat en sumari per denúncia del fiscal per un article publicat en el número d'“A B C” del 28 de maig sobre l'Estatut de Catalunya.

☉ El senyor Besteiro ha dit que té el convenciment que tant la Reforma Agrària com l'Estatut de Catalunya, quedaran aprovats en començar la segona quinzena de juliol.

☉ El governador civil de Barcelona, senyor Moles, va dir als periodistes que havia disposat que Andreu Nin fos alliberat, degut al mal estat de salut de la seva esposa.

☉ El Congrés de la Federació Catalana del Partit Socialista Espanyol, que acaba de celebrar-se a Manresa, acordà fer constar per mitjà de la Premsa que la Joventut Socialista de Barcelona no representava al Partit en la seva campanya “Pro ensenyança en castellà”.

☉ Ha mort a Barcelona la mare política del senyor Carles Esplà, ex-governador civil d'aquella “província”.

El senyor Esplà i la seva senyora esposa, amb tant trist motiu, segons digué ahir als periodistes el senyor Moles, es disposaven a sortir de Madrid cap a Barcelona en automòbil.

Coses del mestre Falla

El mestre Falla, ha rebutjat un homenatge, alegant que des del moment en què no són permesos homenatges a Jesucrist no deuen ésser homenatjats els creients.

Els diaris cavernícoles han acollit, amb joia, aquesta sortida de l'autor de “El amor brujo”. I han copiat un paràgraf de la lletra d'aquest per la qual renunciava a l'homenatge.

Nosaltres, per tal de completar aquesta informació dels diaris de dretes, copiem un altre paràgraf de la lletra del senyor Falla:

“Los cristianos de España atravesamos momentos de amargura y duelo profundos; pero yo entiendo que no debemos jamás servirnos de la Religión como arma política, ni tampoco emplear el ataque personal, ni nada parecido para defenderla, contraviniendo con ello el verdadero espíritu del cristianismo”.

Això, segurament, no els haurà fet tanta gràcia...

Com parlen els nostres enemics

Aquell diari de Madrid que va fundar Primo de Rivera de la manera que tots recordem, no repara en falsetat més o menys per tal de combatre Catalunya. El seu lèxic i els seus procediments han batut tots els rècords de la deslleialtat política. Com a mostra reproduïm uns paràgrafs que publica en el seu editorial de dimarts:

“Un industrial de Barcelona, català, però de historia y de sentimientos españolistas, nos ha escrito, diciéndonos que él se va de allí, que lo persiguen, que necesita desplazar sus negocios a otra parte; que son muchos como él; pero que no pueden moverse bajo la tiranía de la Generalidad. Y nosotros le hemos contestado particularmente, y ahora lo hacemos públicamente, diciéndole que él, y los que estén como él, tienen la culpa. ¿Es que un pueblo, ni aún bajo el terror de los escopeteros separatistas, ha de perder el valor cívico y ha de trocarse, necesariamente, en una dócil comparsa de borregos?”

L'enemic que utilitza aquests procediments no té dret a consideració de cap mena.